

Handleiding emeritikas.

(Versie n.a.v. indexeringen per 1 oktober 2022 en 1 januari 2023)

INLEIDING

Vanaf 2013 zijn diverse regelingen rond de emeritikas ingrijpend veranderd. Door de generale synode is in dat jaar goedkeuring verleend om de opbouw van de toekomstige uitkering te doen plaatsvinden bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW).

Per 1 januari 2013 zijn alle dienstdoende predikanten in gemeenten en naar artikel 6 bij dit pensioenfonds ondergebracht. Uitzonderingen betreffen predikanten in (externe) loondienst, predikanten die op 1 januari 2013 de leeftijd van 64 jaar hadden bereikt en toen beroepbare predikanten.

Door deze verandering ontstaat een lange overgangperiode. De predikanten die per 1 januari 2013 zijn overgegaan naar het pensioenfonds bouwen rechten op over de jaren vanaf 2013 en behouden aanspraak op een uitkering van emeritikas over de periode daarvoor.

Predikanten die vanaf 2013 in het ambt kwamen, vallen vanaf het begin onder PFZW en hebben geen aanspraak op uitkeringen vanuit emeritikas uit hoofde van pensioenuitkeringen. Een uitzondering hierop geldt als sprake was van arbeidsongeschiktheid. De uitkeringen aan arbeidsongeschikten vallen sinds 2004 onder de emeritikas.

Vervolgens heeft de synode van 2019 besloten tot de invoering van mogelijkheden tot vervroegd en deeltijdemeritaat. Tevens werd de term emeritaat gereserveerd voor de situatie dat een predikant op grond van leeftijd niet meer als gemeentepredikant actief is. Naast een emeritaatsuitkering is dan bij arbeidsongeschiktheid sprake van een arbeidsongeschiktheidsuitkering en bij na de AOW-gerechtigde leeftijd doorwerken in deeltijd van een deeltijdwerkuitkering.

Deze wijzigingen leiden tot aanpassingen in de Kerkorde (art. 13 en bijlage 7), zie hiervoor de teksten die zijn vermeld op de website onder www.cgk.nl/emertikas

Samengevat ontstaat qua (toekomstige) uitkeringen het volgende patroon:

- a. Predikanten die met emeritaat waren vóór 2014: geheel Emeritikas;
- b. Predikanten die een gemeente dienden per 31 december 2012: deels Emeritikas, deels PFZW;
- c. Predikanten die vanaf 1 januari 2013 bevestigd werden: geheel PFZW

In de 'financiële bijlage bij de beroepsbrief' is de volgende bepaling opgenomen: "de kerkenraad garandeert u de door de generale synode vastgestelde uitkering naar art. 13 K.O. bij eventuele emeritaat verlening, tijdens uw dienst en aan uw gezin bij uw overlijden alhier".

De emeritikas is in het leven geroepen om de plaatselijke kerken te helpen bij het voldoen aan de verplichting om naar behoren te voorzien in het levensonderhoud van emeritus predikanten en hun weduwen en wezen. In de Kerkorde staat dit aangegeven in artikel 13. Vandaar dat het deputaatschap dat de emeritikas beheert ook wel het deputaatschap naar art. 13 K.O. genoemd wordt.

De emeritaatsvoorziening is voor onze predikanten en hun gezinsleden een belangrijke zaak. Daarom zijn deputaten emeritikas van mening dat goede informatie over dit onderwerp gegeven dient te worden.

In hoofdstuk 1 wordt een globaal overzicht gegeven van de regelingen rond emeritaat en arbeidsongeschiktheid.

Hoofdstuk 2 vermeldt de actuele gegevens over de hoogte van de uitkeringen (*cijfers per 1 januari 2020*)

Op vrijwel elke generale synode worden wijzigingen in de emeritaatsregeling aangebracht. Deze handleiding is bijgewerkt tot en met de besluiten van de generale synode 2019/2020.

De hoogte van de uitkeringen is met ingang van 2017 onafhankelijk gemaakt van de wijzigingen in de hoogte van de AOW-/ANW-uitkeringen. De uitkeringen vanuit Emeritikas kunnen in de toekomst veranderen door indexeringen. Hierbij wordt bij verhogingen het beleid van PFZW gevolgd en bij eventuele verlagingen zal naar bevind van zaken worden gehandeld.

Deputaten emeritikas hopen dat deze handleiding in een behoefte zal voorzien.
De kerkorde met daarin de veranderingen naar aanleiding van de besluitvorming door de generale synode van 2019 zullen na afloop van de vergadercyclus op de website worden geplaatst.

HOOFDSTUK 1 Verlening van een uitkering

1.1 De eer van het ambt

“Als een dienaar des Woords niet meer in staat is tot uitoefening van zijn ambt behoudt hij niettemin de eer en de naam van dienaar des Woords en heeft de kerk die hij gediend heeft, naar behoren in zijn levensonderhoud te voorzien. Dezelfde verplichting heeft de kerk in het algemeen ook ten opzichte van weduwen en wezen van de dienaren.” Zo begint artikel 13 van de kerkorde, het artikel over de emeritikas.

De emeritus- of arbeidsongeschikte predikant behoudt dus de eer en de naam van dienaar des Woords. Het ambt van dienaar des Woords is een ambt voor het leven. Wanneer de uitoefening van het ambt bezwaarlijk is geworden, betekent dat niet dat het ambt daardoor zou vervallen.

Een emeritus of arbeidsongeschikte predikant is dus een volwaardig predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland en blijft als zodanig ook verbonden aan een van de plaatselijke kerken. De zorgplicht voor deze predikanten, predikantsweduwen en -wezen blijft ook berusten bij deze plaatselijke kerk. De uitvoering van deze zorgplicht is in onze kerken toevertrouwd aan deputaten emeritikas.

1.2 Procedure emeritaat

We kennen in onze kerken geen leeftijd, waarop een predikant verplicht met emeritaat zou moeten gaan. De bedragen van de uitkeringen in hoofdstuk 2 gelden voor het met emeritaat gaan op de leeftijd dat de predikant ook AOW gaat ontvangen. In lijn met de pensioenwet kan de uitkering eerder worden aangevraagd, met een maximum van 5 jaar eerder. Het gaat dan steeds om een volledige uitkering, die echter voor elk jaar vervroeging levenslang verlaagd wordt met een percentage dat afhangt van verschillende factoren – neem contact op met deputaten over de precieze consequenties in een individueel geval.

De predikant stuurt aan zijn kerkenraad een brief met het verzoek om emeritaat. De kerkenraad verzoekt de classis de emeritaataanvraag in behandeling te nemen en voegt daarbij een afschrift van de brief (incl. eventuele bijlagen) waarin de predikant emeritaat aanvraagt. De classis plaatst de emeritaataanvraag op de agenda en nodigt voor de behandeling van deze aanvraag deputaten ad artikel 49 K.O. uit.

Na het verlenen van emeritaat stuurt de classis hiervan binnen veertien dagen bericht aan de secretaris van het deputaatschap emeritikas.

Vervolgens wordt door het deputaatschap emeritikas een formulier aan de desbetreffende kerkenraad gezonden met het verzoek om inlichtingen te verschaffen die van belang zijn met het oog op de aanvang en de hoogte van de emeritaatuitkering. Het is de bedoeling dat in overleg met de predikant dit formulier wordt ingevuld.

Tenslotte ontvangen kerkenraad en predikant bericht over de emeritaatuitkering. De uitkering uit de emeritikas begint drie maanden na de datum waarop het emeritaat ingaat. Gedurende deze drie maanden behoudt de predikant nog recht op het ontvangen van zijn traktement en op het bewonen van de pastorie, tenzij het een predikant naar art. 6 K.O. betreft die zijn traktement niet ontving van een kerkenraad of deputaatschap.

1.3 Minder werken

Doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd kan ook, eventueel in deeltijd. De predikant is dan nog niet met emeritaat. In dat geval kan uit de emeritikas wel een deeltijdwerkuitkering worden gedaan om het deel dat niet gewerkt wordt te compenseren. Geheel of deels doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd levert geen hogere levenslange uitkering op als de predikant op gegeven moment alsnog met emeritaat gaat.

Voor de goede orde: in overleg met de gemeente kan minder werken ook vóór de AOW-gerechtigde leeftijd, maar in dat geval kan niet bij de emeritikas worden aangeklopt voor een uitkering. Buiten de emeritikas om kan, indien bij PFZW voldoende rechten werden opgebouwd, wel al compensatie gerealiseerd worden voor minder werken eerder dan de AOW-gerechtigde leeftijd via een vervroegd pensioen en eventueel een hoog/laag constructie.

Als de wens tot minder werken voortkomt uit een verminderde gezondheid is sprake van ziekteverzuim (waarbij kerkenraad traktement moet doorbetalen) en op gegeven moment misschien arbeidsongeschiktheid.

1.4 Procedure arbeidsongeschiktheid

Het komt helaas voor dat een predikant beneden de AOW-gerechtigde leeftijd wegens ziekte of handicap zijn ambt blijvend niet langer kan uitoefenen. In een dergelijke situatie kan een predikant ook vóór deze leeftijd een uitkering aanvragen bij de emeritikas. Hiervoor dient eerst het tweejarige verzuimbegeleidingstraject te worden doorlopen. In die periode is de kerkenraad gehouden hem twee jaar ziekteverlof te geven, alvorens een aanvraag tot uitkering in te dienen. Het proces gedurende deze twee jaren is in detail omschreven in de "Handreiking ziekteverzuim CGK-predikanten", zie de website www.cgk.nl/emertikas. Als de uitkomst van het ziektebegeleidingstraject is dat een predikant geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard, wordt door het deputaatschap emeritikas een formulier aan de desbetreffende kerkenraad gezonden met het verzoek om inlichtingen te verschaffen die van belang zijn met het oog op de aanvang en de hoogte van de uitkering. Het is de bedoeling dat in overleg met de predikant dit formulier wordt ingevuld. Tenslotte ontvangen kerkenraad en predikant bericht over de uitkering.

Deze uitkering is afhankelijk van het percentage arbeidsongeschiktheid dat werd vastgesteld; de bedragen uit hoofdstuk 2 worden met dat percentage vermenigvuldigd (de basisuitkering). Het overige inkomen moet verdiend worden met "passende arbeid" die de predikant nog wel kan uitvoeren. Passende arbeid is werk dat past bij opleiding en ervaring van de predikant en natuurlijk ook bij de mogelijkheden van zijn ziektebeeld. Per geval wordt door de arbo-organisatie individueel bepaald wat passend werk kan zijn, door middel van medisch en arbeidskundig onderzoek. De predikant wordt door het steunpunt kerkenwerk en/of de daaraan verbonden arbo-organisatie actief begeleid in het vinden van passende arbeid. Zolang dat nog niet of niet volledig gelukt is, vult de emeritikas de arbeidsongeschiktheidsuitkering aan tot 100% van de in hoofdstuk 2 genoemde bedragen. Die aanvulling stopt als passend werk onterecht wordt geweigerd of op gegeven moment stopt door eigen toedoen van de predikant.

Intussen is het van belang te weten hoe een arbeidsongeschiktheidspercentage op hoofdlijnen tot stand komt. Dit wordt gebaseerd op het ondanks de ziekte overgebleven verdienvermogen in vergelijking met de huidige verdiensten, en dus niet op basis van de nog aan werk te besteden tijd. Dit kan, zeker als geschikte passende arbeid goedbetaald werk is in vergelijking met een predikantschap, onverwachte effecten hebben.

Natuurlijk is het voor alle betrokkenen beter om ziekte en arbeidsongeschiktheid te vermijden. Daarvoor kunnen al voordat van ziekte sprake is maatregelen worden genomen, die terug zijn te vinden in het begin van de "handreiking ziekteverzuim CGK-predikanten". Deputaten bevelen kerkenraden dringend aan deze maatregelen ook werkelijk te nemen, en met name ook te overwegen een begeleidingscommissie in te stellen zoals daar omschreven. Tenslotte wijzen we nogmaals op het belang om ziekte vanaf de eerste dag te

melden: ernstige vormen van ziekteverzuim beginnen regelmatig met veelvuldige korte ziekteperiodes en door consequent alle ziekteperiodes vanaf de eerste dag te melden kan de arbo-organisatie tijdig reageren op dat soort signalen. Om dit te stimuleren is afgesproken dat de tweejarige periode van te verlenen ziekteverlof ingaat op de datum van de eerste daarmee samenhangende ziektemelding.

1.5 De uitkeringsgrondslag en uitkeringsfactor

Tot en met 2016 was het begrip uitkeringsgrondslag uit de fiscale wetgeving van belang voor het bepalen van de hoogte van de uitkeringen uit de emeritikas. In 2017 is dit begrip losgelaten en golden de hoogtes van de uitkeringen zoals die in 2016 waren de basis voor de volledige uitkeringen uit de emeritikas. Aanpassingen van deze volledige uitkeringen vinden plaats door indexeringen. Dit houdt ook in dat de uitkeringen van Emeritikas niet meer worden beïnvloed door stijgingen van uitkeringen uit hoofde van AOW en ANW.

Voor de predikanten van wie in 2013 een overgang naar PFZW heeft plaatsgevonden ontstaat een samenloop van het 'oude' en het 'nieuwe' pensioensysteem. De toekomstige uitkering zal deels bestaan uit uitkeringen ten laste van de Emeritikas en deels uit uitkeringen door PFZW. Om het deel wat vanuit Emeritikas komt te bepalen wordt gebruik gemaakt van de *uitkeringsfactor*, waarmee de volledige uitkeringen worden vermenigvuldigd om te berekenen wat uitbetaald gaat worden. Hierbij krijgt elke predikant, ongeacht het werkelijk te behalen aantal dienstjaren tenminste 37 dienstjaren toegekend, die dus deels vallen voor en deels na 1 januari 2013. Indien het werkelijk te behalen aantal dienstjaren meer is dan 37 jaar dan wordt van dat meerdere uitgegaan, met dien verstande dat de uitkeringsfactor wordt gemaximeerd op 100%.

De berekening gaat als volgt:

- bereken M als maximaal aantal te behalen dienstjaren met een minimum van 37;
- bereken P als het aantal PFZW-jaren van 1-1-2013 tot aan 65-jarige leeftijd;
- de uitkeringsfactor is dan $(M-P)/37$, met een maximum van 100%.

In de formule wordt geen rekening gehouden met het ophogen van de AOW leeftijd, de daardoor te behalen hogere uitkering van PFZW heeft rechtstreeks te maken met langer werken en raakt niet de periode tot en met 2012. Op de website www.cgk.nl/emertikas vindt u een rekenmodel voor de berekening van de uitkeringsfactor.

1.6 Het AOW-gat

Een AOW-gerechtigde gehuwde emeritus predikant met een echtgenote die geboren is op of na 1 januari 1950 ontvangt geen toeslag meer. Deze toeslag werd in het verleden, onder bepaalde voorwaarden, toegekend wanneer de AOW-gerechtigde een jongere echtgenote heeft en er dus nog geen recht op AOW voor haar is ontstaan.

Het vervallen van deze toeslag leidt er toe dat in deze specifieke gevallen een (tijdelijk) aanzienlijke daling in het besteedbare gezinsinkomen ontstaat.

De generale synode van 2016 heeft besloten een tijdelijke maatregel in te voeren waarbij emeritus predikanten die geconfronteerd worden met het vervallen van de partnertoeslag een aanvullende uitkering ontvangen van € 500 per maand. Deze maatregel geldt tot en met 2021; vanaf 2022 zal dus geen aanvulling meer worden gegeven, dit geldt dan voor zowel situaties die in 2021 en daarvoor zijn ontstaan als gevallen die vanaf 2022 optreden. Bovendien eindigt deze uitkering bij het bereiken van de AOW-leeftijd van de partner.

1.7 Arbeidsongeschiktheid vóór 1 augustus 2004 (de WAZ-uitkering)

De toegang tot de WAZ (Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen) is per 1 augustus 2004 van rijkswege beëindigd. Dit betekent dat predikanten die na genoemde datum ziek werden of worden geen recht meer hebben op een WAZ-uitkering.

1.8 Vakantietoelage

De vakantietoelage over de uitkering uit de emeritikas bedraagt 8%. Dit bedrag wordt in mei uitgekeerd.

1.9 Wordt er nog iets op de uitkeringen van de emeritikas in mindering gebracht?

De emeritikas is een solidariteitskas om te voorzien in het levensonderhoud *als dat niet op andere wijze verkregen wordt*. Op de arbeidsongeschiktheids- en emeritaatsuitkering worden daarom inderdaad bepaalde inkomsten in mindering gebracht. Dat verschilt per soort uitkering.

A. Bij een emeritaatuitkering wordt in mindering gebracht:

- inkomsten uit hoofde van een functie in bijzondere dienst (bijv. ziekenhuispastor etc.), inclusief pensioen;
- pensioenrechten die voortvloeien uit vroegere (neven)functies.

B. Bij een deeltijdwerkuitkering wordt in mindering gebracht:

- inkomsten uit hoofde van een functie in bijzondere dienst (bijv. ziekenhuispastor etc.), inclusief pensioen, tenzij dit het afgesproken deeltijdwerk betreft;
- pensioenrechten die voortvloeien uit vroegere (neven)functies.
- inkomsten uit werkzaamheden die een predikant nog verricht naast het afgesproken deeltijdwerk.

Voor al de hierboven genoemde inkomsten geldt een bepaalde vrijstelling. Deze drempel is met ingang van 2017 gefixeerd op het bedrag dat voor 2016 gold; dit bedrag wordt aangepast door middel van indexeringen. Voor de actuele drempel zie hoofdstuk 2. De drempel wordt nog vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor waar die van toepassing is. Wanneer de gezamenlijke extra inkomsten, voor zover die tot vermindering van een uitkering zouden leiden, beneden de drempel blijven, wordt in het geheel niets afgetrokken.

C. Bij een arbeidsongeschiktheidsuitkering:

Van de basisuitkering die het directe gevolg is van arbeidsongeschiktheid (arbeidsongeschiktheidspercentage maal het bedrag bij 100% arbeidsongeschiktheid uit hoofdstuk 2) wordt niets afgetrokken.

Van de aanvullende uitkering wegens (nog) niet uitvoeren van passende arbeid wordt afgetrokken:

- inkomsten, die predikanten nog genieten uit hoofde van een functie in bijzondere arbeid (bijv. ziekenhuispastor, legerpredikant etc.) incl. toegekend pensioen;
- inkomsten uit werkzaamheden die een predikant nog verricht.

Bij de inhouding op de aanvullende AO-uitkering geldt een glijdende drempel: zolang niet meer verdiend wordt dan de drempel die is genoemd in hoofdstuk 2 van deze handleiding geldt geen inhouding, maar als met passende arbeid inderdaad wordt verdiend wat bij de bepaling van het AO-percentage mogelijk werd geacht, worden alle inkomsten van de aanvullende uitkering afgetrokken. Tussen die peilpunten in geldt vermindering naar rato.

Bij predikanten die met emeritaat zijn worden bij het in mindering brengen op de uitkering uit de emeritikas dus geen inkomsten uit arbeid genoemd. Bij deze predikanten worden inderdaad geen inkomsten uit arbeid (bijv. het leiden van zondagse kerkdiensten en catechiseren) in mindering gebracht. En indien een deels arbeidsongeschikte predikant uit het gevonden passende werk een inkomen verwerft dat groter is dan verwacht wordt dat niet in mindering gebracht op de basisuitkering. Wel zou in dat geval geconstateerd kunnen worden dat de predikant inmiddels minder arbeidsongeschikt is dan eerder werd vastgesteld.

1.10 De aanvraag van de uitkering voor predikantsweduwen en -wezen

In artikel 13 van de kerkorde spreken de kerken niet alleen van een verplichting jegens arbeidsongeschikte en emeritus predikanten, maar ook ten opzichte van weduwen en wezen van dienaren des Woords. Actueel wordt deze situatie wanneer het ingrijpende gebeuren plaatsvindt dat een dienaar des Woords overlijdt. Naast alles wat een echtgenote en

eventueel ook kinderen dan te verwerken krijgen, zijn er ook allerlei zakelijke aspecten die de aandacht vragen. Hierbij horen ook de veranderingen die er optreden ten aanzien van de uitkering uit de emeritikas.

De kerkenraad waaraan de (emeritus)predikant verbonden was, stuurt binnen veertien dagen na het overlijden een verzoek aan deputaten emeritikas om financiële steun voor de weduwe (en eventueel de kinderen). Na ontvangst van dit bericht zenden deputaten een verzoek om inlichtingen aan de kerkenraad. De kerkenraad verstrekt deze inlichtingen in overleg met de betrokken weduwe.

Wanneer haar echtgenoot een dienstdoende predikant in onze kerken was op het moment van overlijden behoudt de weduwe gedurende drie maanden na het overlijden van haar echtgenoot het recht op volledig traktement en op het bewonen van de pastorie.

Na het verstrijken van die drie maanden vangt de uitkering uit de emeritikas aan. Wanneer haar overleden echtgenoot een predikant was die reeds met emeritaat was gegaan of (deels) arbeidsongeschikt was, ontvangt de weduwe de maand van overlijden en nog gedurende vijf maanden dezelfde uitkering als toen haar man nog leefde.

1.11 Uitkering aan predikantsweduwen en –wezen

De GS 2016 heeft besloten de koppeling van de uitkeringen aan de uitkeringsgrondslag los te laten. Dit houdt in dat de uitkeringen van Emeritikas niet meer worden beïnvloed door stijgingen van uitkeringen uit hoofde van AOW en ANW. De hoogte van de actuele uitkering is in hoofdstuk 2 vermeld.

Indien zij één of meer kinderen heeft te verzorgen tot aan de leeftijd van 18 jaar, ontvangt elk kind een uitkering van het bedrag uit hoofdstuk 2 maal de uitkeringsfactor als halfwezenuitkering (wezenpensioen). Bovendien kunnen nog andere emolumenten van toepassing zijn.

Voor alle situaties geldt dat aan de hierboven genoemde uitkering wordt toegevoegd een vakantietoeslag over de uitkering van 8%.

Ook predikantswezen kunnen een uitkering uit de emeritikas ontvangen. Bij predikantswezen wordt aan zogenaamde volle wezen gedacht, zij die geen vader en moeder meer hebben. Ook voor hen weten de kerken zich verantwoordelijk. Hun omstandigheden kunnen echter zeer verschillend zijn. Daarom kan in voorkomende situaties het beste contact opgenomen worden met de penningmeester van de emeritikas. Hij kan duidelijk maken welke regeling in concrete omstandigheden geldt.

1.12 Het ANW-gat

De nabestaandenuitkering ANW is een financiële ondersteuning van de overheid bij overlijden van een partner of ouders. Als er aanspraak is op een ANW-uitkering is het uitdrukkelijk de bedoeling dat die ook wordt aangevraagd. Er is aanspraak op een uitkering indien de nabestaande jonger is dan 65 jaar en indien er sprake was van verzekering voor de ANW.

Daarnaast moet aan één van de volgende voorwaarden worden voldaan:

- geboren voor 1950; of
- er is nog een kind onder de 18 jaar thuis; of
- de nabestaande is voor tenminste 45% arbeidsongeschikt.

Een ANW-uitkering wordt gekort op de uitkering uit de emeritikas. Als er geen recht op een ANW-uitkering is, wordt er niet gekort als gevolg waarvan dan de uitkeringskosten voor de emeritikas hoger zijn. Omdat deze situaties zich gelukkig niet zo vaak voordoen, achtte de generale synode 2007 het nog niet noodzakelijk maatregelen ter zake te treffen.

1.13 Wordt op de uitkering aan predikantsweduwen nog iets in mindering gebracht?

Het is mogelijk dat een predikantsweduwe weduwepensioen ontvangt dat voortvloeit uit het werk dat haar man, voordat hij predikant was, heeft verricht of mogelijk uit een nevenfunctie tijdens zijn predikantschap.

Voor alle weduwen beneden en boven de *AOW-leeftijd* geldt dat dit pensioen voor een deel op de emeritaatsuitkering in mindering gebracht wordt.

Voor een predikantsweduwe beneden de AOW leeftijd , die geen recht heeft op een uitkering ingevolge de ANW, geldt dat de uit arbeid verkregen inkomsten in mindering worden gebracht. Tot uit arbeid verkregen inkomsten behoren ook uitkeringen en eigen pensioen.

Tenslotte wordt ook een eventuele ANW-uitkering ingehouden op de uitkering van de emeritikas.

Voor al de hierboven genoemde inhoudingen op de uitkering vanuit de emeritikas aan predikantsweduwen geldt een vrijstelling voor het geheel aan (neven)inkomsten. De hoogte van de vrijstellingsdrempel staat in hoofdstuk 2.

1.14 Niet volledig

Hierboven is slechts een globale schets van onze emeritaatsregeling weergegeven. Er zijn veel bijzondere situaties waarvoor het te ver gaat om daar in een eenvoudige beschrijving aandacht aan te geven. Deze bijzondere situaties worden wel genoemd in de kerkorde, vandaar dat de tekst van art. 13 K.O. en van bijlage 7 zijn weergegeven op de website. Deze tekst is bijgewerkt tot en met de besluiten die genomen zijn door de generale synode van 2019.

Ook zal het duidelijk zijn dat aan de toelichting, zoals die hierboven beschreven wordt, geen rechten ontleend kunnen worden. Daarvoor moeten we zijn bij de letterlijke tekst, zoals die in de kerkorde beschreven staat.

1.15 De taak van de kerken

De kerken zien het als hun eer en plicht te zorgen voor een verantwoord levensonderhoud van haar emeritus predikanten, predikantsweduwen en -wezen. Deputaten emeritikas mogen dan ook jaarlijks van de kerken een minimumbijdrage vragen voor de emeritikas. Deze bijdrage dient niet alleen voor de dekking van de jaarlijkse uitgaven. Ze dient ook voor de vorming van een zeer noodzakelijke voorziening, om ook in de toekomst aan alle verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Deputaten emeritikas zijn dankbaar dat de kerken haar plicht in het afdragen van de minimumbijdrage goed verstaan, maar doen niettemin de oproep daar ook getrouw in voort te gaan. Onze bede is dat de Here, de Koning van Zijn kerk, het werk van deputaten art. 13 K.O. met Zijn zegen zal bekronen.

HOOFDSTUK 2 Actuele gegevens over de hoogte van uitkeringen

De volledige uitkeringen over 2020 van emeritikas zijn de volgende. De indexeringen sinds 2016 zijn, in navolging van PFZW, 0%.

	jaarbedrag	vakantie-toeslag	totale uitkering
Emeritus predikant	19.330	1.546	20.877
Alleenstaande emeritus predikant, weduwnaar geworden voor 2005	24.179	1.934	26.114
Predikantsweduwe, AOW leeftijd bereikt	13.456	1.076	14.532
Predikantsweduwe, AOW leeftijd niet bereikt, zonder kinderen	26.808	2.145	28.953
Idem, met kinderen	12.997	1.040	14.037
Uitkering per kind (jonger dan 18 jaar)	5.362	429	5.791
Predikant, 100% arbeidsongeschikt	40.212	3.217	43.429

In navolging van PFZW worden de uitkeringen per 1 oktober 2022 met 2,7% verhoogd. Deputaten zijn zeer verheugd dit te kunnen doen. De bedragen per 1 oktober 2022 zijn dan als volgt:

	jaarbedrag	vakantie-toeslag	totale uitkering
Emeritus predikant	19.852	1.588	21.440
Alleenstaande emeritus predikant, weduwnaar geworden voor 2005	24.832	1.986	26.818
Predikantsweduwe, AOW leeftijd bereikt	13.819	1.105	14.924
Predikantsweduwe, AOW leeftijd niet bereikt, zonder kinderen	27.532	2.203	29.735
Idem, met kinderen	13.348	1.068	14.416
Uitkering per kind (jonger dan 18 jaar)	5.507	441	5.948
Predikant, 100% arbeidsongeschikt	41.298	3.304	44.602

Tevens heeft PFZW een indexering toegepast van 6% per 1 januari 2023. Ook die indexering wordt gevolgd door deputaten emeritikas. De bedragen die daarmee gelden vanaf die datum zijn als volgt:

	jaarbedrag	vakantie-toeslag	totale uitkering
Emeritus predikant	21.043	1.683	22.726
Alleenstaande emeritus predikant, weduwnaar geworden voor 2005	26.322	2.105	28.427
Predikantsweduwe, AOW leeftijd bereikt	14.648	1.171	15.819
Predikantsweduwe, AOW leeftijd niet bereikt, zonder kinderen	29.184	2.335	31.519
Idem, met kinderen	14.149	1.132	15.281
Uitkering per kind (jonger dan 18 jaar)	5.837	467	6.304
Predikant, 100% arbeidsongeschikt	43.776	3.502	47.278

Kanttekeningen:

1. Predikanten die vanaf 2014 de AOW leeftijd hebben bereikt en met emeritaat zijn gegaan ontvangen bovenstaande bedragen met inachtneming van de voor hen specifiek geldende uitkeringsfactor. Er wordt immers vanaf 2013 voor deze predikanten een pensioen opgebouwd bij PFZW.
2. Predikanten die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn ontvangen een uitkering naar rato van het percentage arbeidsongeschiktheid. Dit wordt aangevuld tot maximaal de uitkering voor 100% arbeidsongeschiktheid indien hij (nog) geen passend ander werk heeft kunnen vinden.
3. In bovenstaande bedragen is geen rekening gehouden met (externe) inkomensbestanddelen die onder de vrijstellingsregel vallen. De actuele vrijstellingsdrempel voor deze regeling bedraagt in 2020: € 6.186,= , per 1 oktober 2022: € 6.353,= en per 1 januari 2023: € 6.734

Hieronder enige voorbeelden over de werking van de vrijstellingsregel:
(De getallen gaan uit van de situatie in 2021, dus oor de indexeringen met 2,7% en 6%)

A

Emeritus predikant, met € 10.000 externe inkomsten

Vaste vrijstelling: de uitkering van emeritikas wordt dan vermindert met € 10.000 - € 6.186 = € 3.814 en bedraagt dan € 15.516.

B

Zelfde casus als A, maar nu met een uitkeringsfactor van 99%.

Uitkering emeritikas bedraagt dan € 19.137 (99% van € 19.330)

Korting op uitkering: 99% * (€ 10.000-€ 6.186) is € 3.776 en de uiteindelijke uitkering wordt dan (€ 19.137 - € 3.776 =) € 15.361.

C

Zelfde casus als A, maar nu met een uitkeringsfactor van 99% en € 25.000 ander inkomen.

Normale uitkering emeritikas bedraagt dan € 19.137

Korting op uitkering: 99% * (€ 25.000-€ 6.186) is € 18.626 en de uiteindelijke uitkering wordt dan (€ 19.137 - € 18.626 =) € 511.

Het break even punt ligt in deze situatie bij een inkomen van rond € 25.500

Hieronder enige voorbeelden over de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen:

A

Predikant 100% arbeidsongeschikt, met enige extra inkomsten uit losse preekbeurten:

Uitkering is € 40.212 waarop niets wordt ingehouden.

B

Predikant 80% arbeidsongeschikt, met €1000 inkomsten uit losse preekbeurten:

Basisuitkering is 80% x € 40.212 = € 32.170

Aanvullende uitkering wegens geen passende arbeid: 20% x € 40.212, waarop de inkomsten uit preekbeurten in mindering worden gebracht: € 7.042

Totale uitkering € 39.212

C

Predikant 80% arbeidsongeschikt met een aanstelling in passende arbeid waarmee inkomsten van €10.000 worden verdiend:

Basisuitkering is 80% x 40.212 = 32.170, waarop geen vermindering.

Geen aanvullende uitkering, want andere arbeid levert meer op dan € 8.042.

De totale inkomsten zijn in dit geval €42.170.